

Elibertat

òrgan oficial antifelxista del consell municipal

Sembla que
la puja dels
preus fos fe-
ta per avions

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró dimarts 14 juny 1938 — NUM. 586

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PESSETES MES

La batalla de Llevant

La batalla de Llevant que, amb caràcters de duresa extremada, continua en el moment d'escriure aquestes ratlles, ha tingut ja, com a primer resultat pràctic, el d'emmudir els clarins enemics, cançons massa optimistes i prematurs d'impossibles victòries decisives, fent baixar el diapàs fanfarró als comunicats oficials del pseudo-generalíssim i als oficinosos dels veritables directores de l'ofensiva, els Estats Majors italià i alemany. Uns i altres es veuen obligats a reconèixer més o menys explícitament aquesta gran veritat: la consigna del ministre de Defensa del Govern legítim d'Espanya, expressió de la voluntat comuna, sintetitzada en la paraula resistir, s'ha realitzat, repetint-se, amb les superficials variants derivades del distint lloc d'acció, l'aparent miracle de Madrid; perduda per l'exèrcit espanyol la batalla d'Est en l'espai, les forces republicanes guanyen en el temps la batalla de Llevant, que afirma davant del món democràtic la voluntat indomable d'existència independent i llibre del poble espanyol, el seu heroisme legendari davant dels invasors i el seu seguici de traïdors, papallones els fils de les quals es fan cada vegada més visibles sobre l'empostissat internacional i quelcom, a més, molt digne de tenir-se present en la solució possible del problema general, com a factor preponderant: la capacitat organitzadora de l'Espanya d'avui en els ordres administratiu, industrial i específicament militar.

En aquest últim aspecte, Llevant és el definitiu desmentiment donat pel nostre exèrcit als paranoics militars teutònics, inventors i realitzadors de la guerra totalitària, teòricament capaç de dominar un país, en pocs dies, per la brutalitat dels materials d'aire i terra emprats en massa.

Els plans totalitaris han fallat a Espanya. Llevant ho afirma davant del món civilitzat amb la seva resistència heroica. Aquesta resistència no té un caràcter purament passiu; no es limita a disputar el terreny pam a pam, sinó que es tradueix en continus i enèrgics contraatacs que sorprenen l'enemic i el sotmeten a un desgast horrible.

Els propis facciosos han de reconèixer aquests fets en llurs informacions per ràdio, en les quals confessen la tenaç resistència i els contraatacs vigorosos de les nostres tropes. No ho fan, naturalment, per ésser fidels a la veritat, de la qual són els més acarnissats enemics, sinó per justificar davant de la seva cansada reraguarda l'ajornament indefinit de les fàcils i decisives victòries que li havien estat promeses.

La conducta exemplar del nostre Exèrcit al front de Llevant és reconeguda igualment pels cronistes de la premsa estrangera, els quals remarquen la indubtable eficàcia de la resistència activa del nostre front llevantí i les seves repercussions en tots els aspectes de la nostra lluita, tant en el terreny nacional com en l'internacional.

Al mateix temps que l'heroisme dels nostres soldats es posa de manifest a

Per una Catalunya millor

La lluita terrible que ensangona la nostra terra, ho ha trasbalsat tot. Les seves conseqüències han regirat totes les activitats, i han fet que el país s'hagi tingut de limitar a una sola cosa: La defensa davant l'agressió. La tasca de reconsrucció, d'aixecament de tot l'esfondrat, de depuració del que ha de subsistir i del que ha de desaparèixer per no ésser convenient, serà gairebé una obra de titans un cop acabada la guerra. Cal, doncs, que ja des d'ara ens fem a la idea que els immensos sacrificis i penalitats que la guerra haurà reportat, cal si- guin justificats amb l'aixecament d'una Catalunya millor. Que d'aquesta tra- gèdia, en sabem treure les experiències necessàries per tal que el país segueixi la ruta dels seus destins pels camins dreturats que l'han de menar a l'establiment de situacions de pau i benestar, dels quals els catalans n'estarem tan dalerosos. I ja des d'ara, és menester encarrilar el nostre procedir cap aquella flia destijada. I si els moments d'intensa lluita que vivim, no permeten encara pensar ni menys dedicar activitats envers la realització d'aquella finalitat, si que des d'ara

ens podem dedicar ja a una cosa es- sencialíssima: a ésser millors i a su- perar el nostre procedir en tots els ordres. Pensem que molts defectes i vicis d'abans de la guerra, no poden tornar. Que els privilegiats en tots els ordres no poden subsistir, en fi, que hem de menar els nostres passos cap a l'establiment d'aquella magnífica de- mocràcia que tots tenim per un veri- table i bell anhel. Al Poble, que es tingui ben present, en aquesta oca- sió no se'l pot defraudar, perquè de succeir així, seria difícil recabar el seu concurs indispensable per a la reconstrucció material i espiritual del país, i per molt temps no es podria comptar amb ell per a la realització de cap tasca d'envergadura. Si tots tinguéssim en el nostre cervell la consigna de l'austeritat, no incorre- ríem en els defectes que massa so- vint es denoten. Per una Catalunya millor, per a que la nostra Pàtria si- guí a no tardar un mirall per a tot el món, hem de superar-nos en el nos- tre comportament i despullar nos de totes les xacres heretades de situa- cions que mal més no poden tornar. Ll. C.

Ajuntament de Mataró Conselleria - Regidoria de Cultura SORTEIG

Aquesta Conselleria Regidoria de Cultura per tal de donar el màxim d'estímul i interès a la DIADA DEL LLIBRE ha adquirit la valuosa obra Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana que serà sortejada entre tots els compradors de llibres. — Els números per aquest sorteig es regalaran a tots els compradors a raó d'un número per cada pesseta de l'import de la compra. — El dia del sorteig, que serà públic, s'anunciarà oportunament.

Llevant l'extraordinària fortitud de la nostra reraguarda, una reraguarda que, martiritzada pels més salvatges bombardeigs de l'aviació invasora, es dreça amb ànim imbatible, prestant el seu calorós concurs als esforços dels qui amb les armes a la mà defensen la independència d'Espanya.

En aquestes condicions s'està des- envolupant la batalla de Llevant. El nostre Exèrcit està donant allí a tot el món una magnífica lliçó militar. La defensiva elàstica, que recolza en el terreny com una culrassa i utilitza el contraatac amb intel·ligència i corat- ge, suposa un guany valuós de temps que permet la posta en marxa a màxi- ma tensió de tots els recursos de la reraguarda i la formació de noves re- serves humanes i materials. La molla republicana no es trenca davant els cops de martell del feixisme. Cedeix a vegades sota la pressió en els seus primers ressorts, es comprimeix i... emmagatzema, a costa de l'energia energia enemiga, una força en poten- cial que li permetrà un bon dia dis- tendre's i aixafar les cada dia més debilitades legions del modern Cèsar d'opereta.

(Del «Butlletí Desenal de la Secció d'Informació de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra. - 10 de juny del 1938.)

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

La gent del meu temps, era fofa i era sana, sense que tingués necessitat per a nodrir-se bé d'això que constitueix per a vosaltres, moderns, una veritable obsessió.

Sembla que si no teniu cafè amb llet, mantega i formatge, al temps de la pau, ja no podeu viure, ni podeu trobar cap altre substitut d'aquella golafieria.

Doncs heu de saber que nosaltres, setanta anys entera, ens manteniem bé, sense cafè, sense llet, i sense mantega ni formatge.

Les botigues de Mataró, totes ple- gades, no venien a l'any una dotze- na de formatges d'Holanda, de man- tega ni un quilo, i de cafè una dot- zena de quilos. La llet era tant poc coneguda que únicament es podia trobar, en cas de gran urgència, a l'Hospital de Mataró, que tenia cura d'un parell o dos de cabres.

Però per a poder assolir un peti- cò de llet era necessari portar una recepta del metge.

De can Vinardell de Cirera, bai- xava tots els dies una venedora que portava uns 10 porrons de llet i pa- rava una taula a la cantonada del carrer de Barcelona i Riera, enfront

Capítol d'un llibre Barrets

El barret és un cistell per a entaforar-hi la cucurbitàcia.
Felip II

Hem d'aclear, en primer terme, que en dir barrets, ens referim, precisa- ment, a aquells estris prehistòrics amb els quals cobreixen llurs caps els calbs, per tal que els ocells no els confonguin amb una carbassa ordi- nària.

Puix que de carbasses n'hi ha d'ex- traordinàries també.

No és el mateix un barret de rialles que les rialles d'un barret.

Aquella persona nècia i poc formal, és, segons la gent, un barret de rialles.

I les rialles d'un barret estan cons- tituïdes per aquell tip de riure que no saltres—els informals, els nècis—ens fem, comprovant com, si bé tenim una palla a l'ull, ells, en canvi, són posseïdors d'un magnífic paller.

I ens preguntem:

¿Per què aquesta gent està tan pre- ocupada per l'encariment dels que viures?

La barratada no és pas una salut- ació feta amb el capell.

Això és una capellada... natural- ment.

Tampoc no és un gran estoc de ca- pells.

Calorze barrets i una barretina: heus ací la barratada.

Perquè barratada ve de barra, i d'això n'hi ha més a clutat que al camp.

¿Per què els barrets de palla dels ases tenen dos forats per on els sur- ten les orelles?

Perquè els orelluts del regne ani- mal, són de dues espècies: orelluts a consciència i orelluts inconscients.

I els ases pertanyen a l'espècie pri- mera.

(Del llibre «Compendi Pan- solia», de Jaume Capdevila i Damunt, que demà, Diada del Llibre, es posarà a la venda.

JOVÉ I GUARDIOLA — XEREC
CONYAC JOVÉ I GUARDIOLA
CONYAC SIR GUILLAUME
CONYAC GRAN PARRAL
CONYAC VIVES
Confiteria BARBOSA - Mataró

de l'ex capella de Sant Sebastià.
I els mataionins pujàvem sans, forts i sense ésser còmpltes dels explotadors d'avut dia que us donen un porró d'aigua barrejat amb un porró de llet, i cent grams de cafè, la meitat cigrons torrats, i 100 grams de mantega, la meitat mar- gatina.

Que en serleu de felços, mataio- nins, si poguéssiu viure com vivim nosaltres setanta quatre anys en- tera.

P. C.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PARBIA - XERES
Dipositari: MARTI FITÉ — MATARÓ

CUPÓ DELS INVÀLIDS — En el sorteig efectuat el dia 13, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 827.

Els números premiats amb tres pessetes són: 027, 127, 227, 327, 427, 527, 627, 727, 927.

Per 50 cèntims podeu fer un bon a la sequi, amb

ILURENS
posre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per **PÀSQUA SERIA BATET**.

REUNIÓ. — El Sindicat Unic de Sanitat de Mataró i Comarca convoca als seus associats a la reunió general extraordinària que tindrà lloc demà dimecres a dos quarts de deu de la nit en el seu local social, per a discutir l'Ordre del dia següent:

- 1.—Lectura acta anterior.
- 2.—Informe de la Junta.
- 3.—Nomenament taula discussió.
- 4.—Nomenament nova Junta.
- 5.—L'organització i l'Agrupament d'Hospitals.
- 6.—De quina manera deuen nomenar-se els delegats als mateixos.
- 7.—Nomenament delegats per a la Local i Comarca.
- 8.—Precs i preguntes.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVIS

Es posa a coneixement de tots els ciutadans que tinguin presentat i que presentin certificat mèdic, pel racionament especial per a malalts, que a partir del pròxim dimecres fins el disabte proper, es repartirà vedella al preu de taxa, prèvia la presentació del resguard que lliura aquesta Conselleria Regidoria, en l'establiment per a la venda de carns n.º 6, carrer de la U.R.S.S., propietat d'Antoni Viñals.

Mataró, 14 de juny del 1938. — El Conseller-Regidor, *Josep Calvet*.

—Convé que Pepita Godia, de Mequinenza, (prov. de Saragossa) o altra persona que la conegui es serveixi passar per la Redacció de LLIBERTAT, per un assumpte que l'interessa.

—CGMPRO patates petites i de saldo pel bestiar. Raó: Catalunya, 40.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — L'activitat registrada es reduí a tirolets i canoneig, sense conseqüències pels diferents sectors.

FRONT DE LLEVANT. — Foren totalment rebutjats, malgrat llur duresa, alguns atacs facciosos contra Loma Pelamoza i altres posicions pròpies de la zona de Puebla de Valverde.

Al sector de Lucena, les nostres forces es veleren obligades a evacuar, després de tenaç resistència, les posicions d'El Castell i La Loma.

L'enemic aconseguí ocupar a la zona d'Usseras, Sal d'Andreu i cota 800, al N. O. de Mas de las Parras, que fou reconquistada més tard, en brillant contraatac de les tropes lleials.

També fou valentment reconquistat vèrtex Molino, a la zona de Borriol, castigant amb duresa els rebels, que es replegaren en desordre.

En aquestes accions, les nostres forces capturaren un sergent, un caporal, setanta-nou soldats i abundant material de guerra.

ALS ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 16:55 hores d'ahir, deu trimotors facciosos llançaren unes 300 bombes entre Villarreal i Xilxes. L'agressió durà prop d'una hora, i originà la destrucció d'una casa, vuit morts i vint ferits.

Avui, a les 11:05 hores, s'han presentat davant Palamós, procedents del mar, i a gran altura, tres trimotors «Junker», els quals, davant la presència d'un caça lleial, canviaren sobtadament de direcció, i llançaren en llur fugida 14 bombes als afores de la població, sense causar víctimes. L'aparell republicà perseguí els avions facciosos, sense aconseguir-los.

Avui al matí, vuit aparells de bombarderig marca «Caproni», llançaren sobre Alacant, en dues passades, mig centenar de bombes. Moltes d'elles calgueren al mar; fins ara es desconeix les conseqüències de l'agressió.

A les 12:55 hores, es declarà l'alarma a Sagunt, davant la presència de una gran massa d'aviació enemiga. En patrulles de dos i de tres aparells,

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa **MORALES PAREJA**
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

amb un total de 66, d'ells 46 de bombarderig, i 20 de caça, llançaren al sector de la costa comprès entre Almenara i Sagunt un total de 500 bombes, detonant totes elles a la platja i al mar. Les bateries antiaèries actuaren intensament; fou abatut un dels aparells de bombarderig, que calgué al mar. Dos dels seus tripulants es llançaren en paracaigudes, i també caigueren al mar.

La Justícia de la República

El Tribunal permanent de guàrdia ha condemnat pel delictes d'alta traïció a l'última pena a Salvador Roca i Torrent. Dos altres processats han estat condemnats a trenta anys i un altre a sis anys i un dia d'internament en un camp de treball.—Fabra.

Notes del Parlament

El President del Parlament senyor Martínez Barrio no ha acudit avui al seu despatx per no estar encara del tot restablert de la seva darrera malaltia. L'Oficial major del Parlament senyor Cuevas ha rebut els periodistes i els ha dit que no podia donar-los res noticable.—Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat, senyor Companys, ha passat el matí en el seu despatx oficial, on ha despatxat amb els alts funcionaris de la Presidència i ha rebut la visita d'alguns diputats i altres personalitats de la política catalana.—Fabra.

Els menjadors infantils

El diumenge vinent tindrà lloc la inauguració oficial del primer menjador infantil de la Generalitat de Catalunya.

El menjador estarà instal·lat al Cinema Verdi de la barriada de Gràcia i el seu sosteniment anirà a càrrec de l'onzena divisió.

Aquest matí el Conseller d'Economia, Joan Comorera, ha rebut al seu despatx el personal femení que ha de tenir cura del primer torn.

El Conseller ha pronunciat un discurs en el qual ha fet remarcar la importància de la missió que han de portar a terme. Ha començat al senyor Comorera una de les companyes.

Ha presenciat l'emocionant acte una delegació de l'ajut infantil belga.—Fabra.

MORALES PAREJA — Xilxes
Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CÉSAR
Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Estranger

Buscant la solució del problema txec

PRAGA. — Aquest matí s'han reunit en Consell els ministres polítics, els quals s'han ocupat de la fórmula que ha d'ésser proposada al partit sudeta per tal d'arribar a una solució de concòrdia.

Els ministres celebraran demà una nova reunió.—Fabra.

Mort del general Espejo

MÈXIC. — El general Espejo que estava complicat en el fracassat moviment revolucionari capitanejat pel general Cedillo ha estat mort per les tropes federals en intentar escapar-se de la seva residència de La Puebla.

El general Espejo i alguns amics seus feren foc des de la residència contra les forces franceses per a capturar el general, i aprofitant-se de la confusió dels primers moments de la lluita, Espejo intentà fugir montat a cavall, però fou arrepiegat pel foc de una metralladora.

Segons un decret signat pel president Cárdenas el dia 10 de juny, el general Espejo havia estat donat de baixa de l'exèrcit i havia d'ésser jutjat per un Consell de guerra.—Fabra.

Temporals

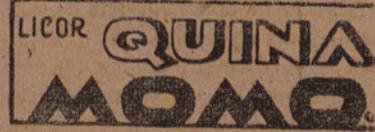
VARSÒVIA. — Per segona vegada en el que va d'any la regió de Kielos ha estat devastada per furiosos temporals. Les pèrdues són considerables.—Fabra.

Els deutes austríacs

BERLIN. — Per tractar de resoldre la qüestió dels antics deutes internacionals d'Austria, una delegació alemanya s'ha entrevistat amb el representant anglès sir Frederic Lost.—Fabra.

L'expedició alemanya a Himalaia

BERLIN. — Un diari de Múnic publica la notícia que l'expedició alemanya a l'Himalaia ha ultrapassat la gelera Raklot i ha arribat al segon campament més amunt de l'esmentada gelera.—Fabra.

Compraria bicicleta

en bon estat.
Raó: Francesc Maclà, 74, 2.º

Atenció, Empreses Collectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'Interventor, el següent:
a) b) c) d)
e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els Interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

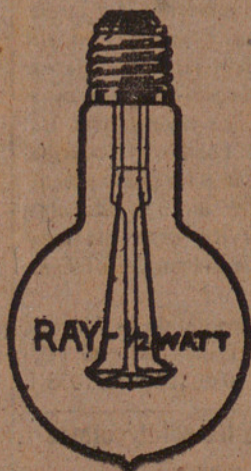
En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 13 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Clinica per a Malalties de la **PeM i Sang** Tractament del Dr. **VISA** - Dr. **Lluch**
Tractament ràpid i no operatori de les almorrenses (morenes)
Curació de les «úlceres (llagues) de les cames» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

MILESA

Manufactura Ibèrica de Làmparas Elèctriques S. A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «½ watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».
De fantasia: «Fiamas», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró: FRANCESC LLIBRETT (linda 5) Tel. 106